

РУСКИ НОВИНИ

Pređ. Dr. I. D. Vlčebić, rektor gykl.
Zagreb, gornji grad.
sjećenju

ЗА РУСИНОХ У КРАЛЬВИНИ ЈУГОСЛАВИЈ

Виходеа јакоја тицдели. — Предплате на рок 60 дин., на пол рока 30 дин. За Америку и други крај 2 доляри рочна.

Предплату и шицка писма до Редакцији и Управи треба посыпаша на адресу: „Руски Новини“ Пишкоревци (Югославија).

Шветови Евхаристийни Конгрес у Деблину.

В недесло 26. Јуна завршио је вељки шветски Евхаристийни Конгрес у Деблину, главном народу Шкоденске Ирландске државе, која лежи на седим острвима западно од Англије.

Шветови Евхаристийни Конгреси тримају се свакога року у иницијативи. Недавно бул таки конгрес у америчким варошима Чикаго, ишони у Тунису у Африци. На тоти конгреси сходеа ше католики з цакога швата, да заштедоча своју виру и да јавио дао чесц Богу у Пресвитеј Евхаристији. Кто бул на нашим Евхаристийним Конгресима у Загребу, тот себс може голем приблизно представиц један шветски конгрес, кад му је пове, же вон ишо до десет разнискких и краснијих, јак тоги нашо.

И тераз примио до Деблина на Конгрес побожни христијани з цакога швата. И з нашој држави пришао једна не велика група Хорватох и Словенија на чоеи з Аром Паревичом владиком у Дубровнику и суботичким владиком Ђујановичем. Сл. отија папу заступал кардинал Латри. Најлепши десет конгреса бул в недесло 26. Јуна, када је под отвореним небом служила торжественна Служба Ђока, на котрой бул присутио 1/4 милиона народу, а по коладију була величезна процесија, у котрой ишо пол милиона људи, а тачко народу стало по страни у шијалирох.

На шијалих торжествах була присутна и ирландска влана на чоеи з министром председником Де Валка, коги је тих вирзи и шири христијане. Вон своју виру више указује јасно и не гањиши је склонију у цркви, јак већ и нешканији политичаре и власци имущи.

Евхаристийни конгреси вицади доказују, же и нејика јест иже вељо добрих и Богу вирих плоди, коги знају и пријављају, же вира то главна ствар у животу и же без вира шијко препада и живот постаја безмислен и горки.

Покайце ће!

Живот и наука св. Јоана Хреститеља, предтечи Исуса Христа, когрого рождество је тога тижња шијековала, је надвојчайно поучне за нашо часи. Но тог час, пред приходом Спаситеља швета, бул бара стични нашему часу. Бул то час криза у целим швата и сам св. Јован уговорел, јак читаже у Свештенству: и шекера уж лежи при дрву и каде дрво, кадре на приносни добруго плоду, буде вирубаше и руџене до огња.

Людзе и теди јак и нешкана чувствоваши тути кризу, тот нашор, нужду душевину и телесну — газдовску у швата и питали је св. Јован: „Цо маме робиц?“ А вон је одговорио: Хто ма два шмати, нај да тому, хто ибма јаки један, а хто ма хлеб нај тих так роби.

Так и нешкана мушиме је питац и мы, када је од нас. Со такога чекнога часу не було уж давно у историји родајео људскога, јак во наш час. И то уж тирва даскељо роки и најмешо да је уж обраци на лепше, ишце више на горше. Народ осебено у варошама потубени и тлесни, а иже баржай душевни. Нико иће ишкому на веља, неје вири ант у Ђоку, а жажде је уживанјем у модерних плодијаја (беконечна) и безогледно.

Нет злагоди медаји државама, медаји народама. Шијки тога чијеви медајнародни дожарјак њакога хасну и приноша, буо када држава думи лем на себе и деси за своје хасе роби, а други гоч нај тајкј скапе. Нет милосердия и амиловења, нет чувства, же зије шијки људе браца и же лем у медајсобији злагоди и медајсобији подномагару можеме дајаке јесде и марији живот на тај жени по-сигнуну.

Прето је и нешкана мушиме питац, јак је Жидзи питали св. Јован: Цо маме робиц?

Правда је вична и прето тога, ѓо св. Предтеча радео гевтим вредам и вија кас.

Шијки тим, ѓо ив жије шерица за нужду својих братох, тим ѓо зловају је и нешкана у уживанју и задовољству, тим ѓо люби и познају лем себе и својо цело дал св. Јован приклад и поуку зас својим класним живејтом: Жил јак најхудобији, облекао се до простеј скори — а ми сјеме лем свилу и гедијаби, сдол коречки, а ми је чувствујеме јајељији, кад иваме кади дасни месо и колачи, бидај у пустини.

Тим, ѓо у време обијеј биди укривдају и сиреведају други гварел: Не питајце од люддија веџај, јак до вам припада.

А зашо тим, ѓо мајо власци и силу у својим рукох гуторел, да буду спроведливи и да не чувају од насиљства.

А ју шијки вожај си. Јоак: Покайце је, ишкайце је...

Так је и јесашај људе муша покажац и поправиц, бо шијка паши бида походи од нас самих, од људаја. Људе спроведли „кризу“, бо були погубени их душа и думи их були али. И људе заш з помоцу Ђоку спроважај, кад иле појају, хиби својо циро признају и буду јаја јак браца, зеца једнога отца.

ШИРОМ ШВЕТА

Х Кельо буду Немци плациц. — На конференцији у Лозанији тераз се најглавнија ствар, кельо буду Немци плациц на место репарација. По так званијим Јајвансоним плану мали би вони плациц иже кло 70 милијарди златни марки, але то улје зијаја зијаја, же тајку суму, котру мы себе тојно ант подумаје можеме. Немци у терашим часу зијаји не можу, кад би и скели. То зија и Французи и друго сиј министер председник Ерио иада тераја лем за тим, да ћо веџај од Немцих ветаргув. На остатку питац Ерио од Немцих лем 4 милијарди марки, але иже зијаји зијаји, же тајку суму, котру мы себе тојно ант подумаје можеме. Немци у терашим часу зијаји не можу, кад би и скели. То зија и Французи и друго сиј министер председник фон Панеа ионују лем милијарду и пол. Найкојиши висти приноша, же сјема иже медај Немцији и Французији стала на тим, же иже Французи задовољији з тим, да им Немци на место шијких репарацијаја плациц 2 милијарди и пол златни марки.

Пишу новини, же да Немци уж на то пристали, але то иже не може вериц. Вијељак тоги днји муша тога за целија шијки питац унорци.

Х Англија проци Ирландскеј. — Јак озвит на постапоку ирландске влади, да иже бодна ирландска држава ићи на излаши до англескеј државији каси, опредељаја влада у Лондону, да је на шијко, ѓо приходи до Англије и Ирландскеј ишерија така парина, да је з тај царини може намјарци тога суму, котру Ирландска веј сје влащи. Вијатра, же тог спор Ирландскеј з англеску владу цаком непотреби и же Ирландци позицији вијеја дајају, кад таргај шијки звязи з шијаким апојакским царством, котре с шијаким на швата и од котрого вони мајо вељо хасу.

* Заварти бувши нар. посланици Лавич и др. Тупанянин. — Власци влапали и заварли дих бувших посланико бувшей Сербскай Земельніцачкай стратки Води Лазича и Ало Тупанянину прето, бо вони тримали працькими схадаки без дозволу власцю. На схадаки Лазича, котру вони зделали трамац у Убу у Сербії було и двох мертвих и всезей ранетих, бо ше народ на поводянку власцю не спел роціц и позицік зітреяла.

* На соколскому едруту у Прагу, котри ше тих днів отримал було в Югославії 6,000 соколів в нашіх вояжках.

* Бабіти коханічній войвода. — Познати сербські комітеси войвода Йовановиць. Луне недал, да му ше ца жалезничачкай стації пречистра його кофери. У звади поліційним агентом інтерв'єл агент з револвером и войвода Луне остал на місці мертвим. Поховані у Врнянікій башні а вельку параду.

Велька борба за Манджурску.

Правда же становище Японської не сходає ше з Китайським. Китай чужко подноши, же Японка тримає у своїх руках жезловиць и же має там газдовські предносци, бо то не процвіє їй церхочій власці. И чим же баржей разбудував свідомості патріотів у Китайців, тим вони чужкіє то поділоша. Китай уж велько раз зробив бойкот професії Японців и хед же им ту уда, теди Японка будзе мушни заперації своєю фабрикою и — гладоваць.

Тоти обставини ище ше барожеї по-порвали у остатніх часах. Китайці и Корейці — японські подани — були під баражано вециераз. З днів на днів були обставини чужкіє. И по нори од 18. до 19. серпня 1931. зорвалася ше війна між китайським и японським військом, котречувало жалезніші. Китайці вінчали жалевічні мости. Більшість іншіх обстановок. Японка же пото давніше і її військо на фронті забрало кінну Манджурску. Гуторели, же то лем поліційське

Літургія Варних вікони пред нашою роботи и науки Ісуса Христа і пред самим торжественним входом до Сіону, сам вход, науки у страстівнім тижні, Тайшу вечеру, муку шмерц, воскресніце, позненіше на небо и послані Святого Духа.

Кажди, хто побожно жертвує Службу Божій ідею вісім святым, тот може мирним першом на конці Служби Божої одходити до іншого дому и поцікії жодий зор праведником Симеоном:

“Тераз одиущаши слугу свого, Господи, бо мою очі видели спасена, яке ми приготували народу свому...”

“Най буде мені Господів благословеніє од тераз и на віки.”

* * *

А я завершуєм того толковані Службі Божої вісім словами: „Най буде шівця слава и чесні поклон Отду и Сину и Святому Духу, котрі ми помогли започаць и докончичць туго роботу.”

„Богу най буде слава, а ми і моїм вірником на спасені. Аминь.”

† Дионізій
владика

(Конець).

оснігуряне, да можу робити догварку. Але ти буда праця война.

Китай не буд досці моции, да фінансової, па ше прето обрацел на Союз народів. То єй же помогло вільно, але інак до терав не вибухла отворена война. Японка же мушни багаць од Америки, котра пре своїх тартоякну брехом патрії на Японску я ей усіх. Од Румії де за терав не боя, бо вони пре своїх пуканії виспокой та шиму ше упуюць до вонкашній войни. Але раз до того придає.

У Харбину маю католіки два парохії и веций своєї школи. Там маю свою парохію и католіци вісточного обряду.

Друге місто, де є нахади католіцькі парохії вісточного обряду, в Шанджай. Родбута там провадза архієпископія Николаї Але-кесеві.

Млада мислив потребує велько цеплій любовік християнській, да ше глубіє закорені. Читателі пай помагаю и залишаю гос свояма молитвами и токи перини конярки нашіх вірних на далікій Востоку.

(Конець).

Жито спадло на цени, бо приходи уж нові, котре в сельській землі, як це ше скорей раптовало.

Кукурица же давніша, бо він нет велько. На славонівських пняхах плаці и 120. дні. по кімеру, — веций та по в цені на бурзи.

Нараща ф цени житта. — Народни по-сланники в Войводзії тримали у Белграду до-гварку и цени цвого житта, котре уж не одлуто придає на тиць. Вони би зделали, та що токи на які способ тартовини а житом уцюри так, що цена не спадає, але да же давніша на таку писи-ну, та нарастає дослівно за своїм трудом праведницу плачу и да же убоще зіплизи жем робіт.

Мораторій да парадки длуства опре-дан зем за алуства напрямки пред 20. априлом, кеди закон о мораторію бул зізруковані у „Службених Новинах“. То значи же токи, длу-ства, котри парадки напрямки по 20. априлу чи то у башкі чи у тарговицях, можуть прети суд и сквеаквірац.

Бура

Нови Сад 7. VII. 1932.

Жито	114—118 дні.
Кукурица бачка и срімска . .	104—110 дні.
Ярець бачки и срімска . .	90—100 дні.
Овес	135—138 дні.
Мука 00	230—240 дні.
Мука число 2	205—215 дні.
Мука число 6	180—185 дні.
Кромпіц	90—105 дні.
Кромпіц рани червени	110—115 дні.
Пасуля	235—245 дні.

+ Затопела ше подводна ладя. — У французькій війні луки Шербур затопела ше подводна вовка ладя „Прометей“. Од 56 особи, цо були на ладі, спасли ше лиши 4 особи. Ладя лежи 35 метри у морі и чужко, же лише дакого спану.

Предносці мацером.

У Парижу одредено, да пічепи ноги на улиці били палічки, же би их людес и шоферес на автомобіліх могли з разека розпоакат и висунути ше з драги. Так исто достали після так якаки „карту першості“, да можу бути у пікіах урашах перші прияти и да не міна альго чекац.

Терав достали першості и индиги женими, котри маю дасци. Кажда мац достана в Парижу „карту першості“ и позиція буде на улиціх найперше помагац тим женом, котри каку карту маю. А анаке, же у Парижу пощески случај на улицах бара часті. У автомобільх и трамвайх машини буду має керши в наїдених місцях, у урядах буду таки жени перші прияти.

Французи то робя прето, бо жени котри маю дасци, не можу дуго бути поза своїм домом, в асц и прето, да ще мацером да веши часці ти тим женом, що не сиду родзин, дасци. Бара красни обичай.

Пошта Руских Новин.

Понеже скоро циркі циши предплатніці и читателе парадти-земледілці, котри у мешану юлу маю пайвекшу и найчекшю роботу, а пре утрудненосці не маю ані дослівки за читанів, прето слідуюче число наших новин видає вже на 22. липні, так же на слідуючу недавлю „Руски Новини“ не виду.

Мудри ділри, Шабац: Даскедьо ваши письмі пойдуть до Календаря. Цінці лем да-лей, бо як видно з Ваших поезійх, маце пісні талант. Ношліце ітиє дано.

НОВОСІІ.

+ На Україно глад. Віце кепей прі-пина новини висти в болішевицькій Україні, кже так залидал правдиви глад. У одним письму в Україні стой: „Глад зине некна. Тривиме останні сили. Людзі починаю на підлозі під гладу. Хлеба скоро и нет. Драготня спра-За 10 кромпіл треба плаці. З харбошанди (ходо 70 зіварі).“

+ Поляци забранию руски „Праскіти“. — Тих днів розинула польська влада пішикія українські читальни и просвітни друштина у трох руских срезох Скалат, Григорів и Бор-ців. Бара зає стой тот, кому зарадза народна просвіта. Наместо помагації своїм славян-ским братом Русином-Українцом у їх змагані за просвіту и напредованію, Поляци им то брая и на силу розганюю просвітні органи-зації своїх братох и сущедох Русинов.

| Тарговина з давнічтвами. — То най-страшнішша страта погубленого людского жи-вота. Тих днів влапела поліція у Варшаві якогошик Пескарчика, котри бул член тайної банди, котра провадзела гарговину з давнічтвами. Тота банда в вішнікіма спрэвадзакам приво-даєла цікаву дзвінчата до Варшавы и там их на силу предавала до домох траху и роз-пости. За коже дзвінче плаці Пескарчіків свій агентом од 1300—5000 д. — За тих людзіх та-кія кара не була бы досці велика.

+ Кровава виборна борба у Румун-скай. На політичніх схадаки у варшаву Бугау призначаю до стрільняи медні приставіамі ліберальні и народно-парасткай стратки. На-месту останніх мертві сенатор ліберальнай страт-кій Бордено, а велько други посії ранети.

+ Пиво ше менай пиво. — Чехословакца на гласу пре својо славне пиво. По цалим пивец анаю чешке „пильзенске“ пиво. Прето виробионане пива то за Чеха вакна индустриск и велике жрицло приходу. Тераз и то то жрицло як да думе висутиц је, бо у жешицу маю тога року инвегла Чехословака до других држава за попошку кива женей, як у истим менасу прешлого року. Сача Немецка купела у маю прешлого року већији јак 10.000 гектара чешког пива, а у маю тога року лек 4.700 текта. (Сино гекта — 100 латри).

+ Професор универзитету штреля из другог професора. — На хоашој једнога универзитетског професора у Видију штреля је биј-рођени професор видињског универзитету Џра Абела. На њесне перша кулка из трафела, а у једном штрелјају преречел професора Штайдера сам видињски начелник (биров) Сайд. На позајм јивел проф. Штайдер, же штреляју свога колегу Џра Абела престо, бо вон из довунонал, да Штайдер будзе именован за правног универзитетског професора.

ДСТЧИ ПАПЯНКОВ у Руским Керестуре
Ма је кисидбу бара добри випадаки коши и даша из гараније, осли и осељинки, ма и кописка, видији држевене и жељевни.

Бара добреј вијелјакеј паленки книтерачеј або комовици по 10 дин. литра а вијо по 3 дин. За кошачи и вршачи машији вијелјаки фии олов и масчи. Шицијо бара добре а туви!

ХТО МА ДЗЕКУ дац свога хлапца за штерија до кобасичара у Кули Андреј Сейп, тај је ту акоју објави.

1—1

На скоро.

Агент: Я агент на осигуранје. Можебуд не сцене осигурац прошије сопственца?

Пав: Бара крашне дзекујем, але прими сде поскојо — я је уж оженев!...

Реџелис.

— Паве дохтор јојам робиц. — Мой чинск бара вељко во тима бешедује.

— Дашије бодају ми, да је водије досије изнутра.

Разлика.

— Јака разлика межији разумним и дурником?

— Тота, же разумији знају тују разлику и јакоји о тим не пита.

За наше дзеци

Живот једнога таџка.

II.

И пернији дин мојога живота були највеће красни. Не бара сом је старај, да будзем есц, бо було надосије, слатки чаренији, чаренији вишни, а на потој уж

на полову узретога жита, и вељо ишце койчо доброго. Попојац сом не ходзел ту хижом под стрехи, бо вонка под голим небом було красије а чи близовнейше. Найволел сом пребывац у заградах, по жељених дровах.

Кед сом је раз так шиацирац по заградки, осетим саду дзилку. Перније сом је од неј злекол и сцел сом од љеши, але је вона аије не рушела.

Шедзела вона мирно, а думки јеј були дзелка далеко, далеко. Ошмелім је и приљевим гу неј, и попатрим на јеј миле лијо, и красији белави ягблаве небо очи. Вона ме мило попатри, и кеди не кеди себе чакко здигне. Ми је фријико сплатанаки. Вона ми присла отрошијки хлеба и цукру, а јеј зледак на руки да позберам дарунок. Знаја ме мило погласкац, и вељо, вељо койчного приповедац, яле је јо не разумел. Не разумел сом вије слова да ми их приповедац, але сом разумел да ми сцела исвеси, разумел сом вије мили пошатрунох. Та вона була заљобена...

Еднога дна видзим я јак други таџки ўстујуо прес облажок дзелка па пойд. Идзем и я подумам себе да видзим дајо там. Кед я там, а то громада жита, и я је такој дам до роботи. Кед сом је доси наел сцем пилетију за шонка, аде је до чотоник падерим, и нараз незнат аије як, остави сом замереви у скаминик галове. Влапели ме, запарли до клајки, и положили под хонк.

Садсня и води було надоси, але не було шлебоди. Немот сам већији шлебодно летац по тим красним слунку, лем сом кучап и стакап по тим мојим песним гарешту. Постал сом смутни и жалосни... То було за мије наймијернейши час у мојим живоје... Але не тирвало и то длуго. Моя позната зос заградки прехадзела коло мне. Я јо осетел, и жалосни зашпивам да је вије јашим. Вона становала, поштрела на мије и кед ме препознала, пришла и я осетел же је дзверка од мојога гарешту отворени, и я радосно фуркну вонка. Да вије подзејујем за ошлебодасне шеднем ей на шеџу, вона ме мило попатри, погласка, а я рошире кријала и одлецел на шлебоду...

Неодлуто затим примила и шмерц мосији мајери. Трафело је то так: Хвиле не була баш најкрајша тога дна, и ми је двойо з манеру зашагли до еднога гушари, да је так очуваме од погоди хтора наставала. И бешедујоци так чүсм нараз оштри вриск, огляднен ше, а то мој мај зос мачкових оштрих пазурох, уж ми скријала остаткірава. Сију збогом! Фуркнем телі и я, и веџа сом, пеџа же сом исцјат аије сам каџи...

III.

И ленел сом длуго. Смет сом да јоја далей одленим од тога страшног места... И так сом принеј до сушедскога ваталу, дзе сом је одморел. Там сом веџ остал и цали свой живот. Но самому, прес нікога познатога, прес никога, живот ми небуја баш најшешни. Зато сом падумал, наиси себе пайташку у живоје. И нашол сом себје младу.

Моя вибрана була барз красна и вона мала вељо питанох. И јакди сцел да буде його, а сиј заши не треба шицих член једнога. Не може и то прес прес войни. Хтори будзе најмоћнији, тога будзе млада. Но и тај мај добрје, јесне и сматана на кончу постала иака моя. Ей нікто ѡедијиши одомне! Уж скориј сом нашол место даје будземе бивац, а и мој мије не поначено. Була то једна дзира под стреху па муре, хтору зме такој почали краине упорјована. И кед је ми раз враџиме зос лещена, најо гијадо було вонка вируџене, а дзира замурована. Но зме знали териз ињаш, лем гледац себе други кварте...

И дніј нам преходаси фријико, једен за другим. З початку зме јестали вије ведио, а позіјеји сом ленел сам, то млада мушела оставац шедзиц на пайцих. Я је доношонај харин и смањи гушеници, а за штернац дніј, епо јак мајих! Були вони шицки иже гали, зос жовтима клоночкама, але нам зато були мили. Од тераз је я и моя жена скоро обеговали, хторе већији и великоје јасеня принеје машим. Не було то ані так легко бо не були зем ми сами, и веџаја раз зме мушсли далеко лепији, да принејеме нашим мијим дајо добрје за еси. Но але кед јме видзели же јак нам крашне рошило, и як им уж и шире помина роснук, радошно зме и даје вершити нашу мучнују роботу...

А даљни нај живијут провадзели зме највећи у бригох зос мадима, хтори је нам часто менјали у гијаде. Ја вершил своју дужносц, и не будзе ми чекко умрец. Уж не чујем старим, и думам же неодлута задурка и мије шмерц на дзвери. То видзия шицко, но со сом је сцел вијроповедац. Збогом!

Так завершил мой изнадани товариш, замахнул кријали и фуркнул, скорей јак да сом му могол и слово прегвариц, и подзековац за дружство. Остал сом није кратки час под ягоду у хладку, и роздумовал сом о тим цо сом шицко мај скорей чуја од тога таџка, и подумал сом: Прападу и гутори...

(Конец).

Преведол Киш Михајло.